

ENTUR

2017

Årsrapport

Entur

Innhold

Om Entur	2
2017 i korte trekk	2
Betjent service	3
Betjent stasjonssalg	3
Kundesenter	4
Digital	5
Utvikling og modernisering	5
Ny organisering	6
Entur app og web	6
Leveranser til NSB	6
Operatørportal	6
Marked	7
Samlet kollektiv	7
Personal	8
Organisasjon, helse, miljø og sikkerhet	8
Sykefravær	9
Attraktiv arbeidsplass	10
Likestilling og likeverd	11
Medarbeiderutvikling	11
Risikostyring og etterlevelse	12
Risikostyring	12
Etterlevelse	12
Betalingssikkerhet	12
Årsregnskap 2017	14
Resultat	15
Balanse	16
Kontantstrøm	17
Spesifikasjon utvikling egenkapital	18
Noter	19
Erklæring	34
Styrets beretning	35
Revisors beretning	39
Vedlegg 1: Lederlønnserklæring	

Om Entur

Entur er et nyopprettet statlig virkemiddelselskap som skal gjøre det enkelt for de reisende å planlegge og kjøpe billett til en kollektivreise på tvers av ulike reiseformer, transportselskaper og fylker. Dette skal Entur gjøre ved å:

- Innhente og gjøre tilgjengelig informasjon om rute, stoppesteder, avvik og sanntidsinformasjon.
- Drifte infrastruktur som muliggjør elektronisk billettering for all kollektivtransport
- Tilby en konkurransenøytral nasjonal reiseplanlegger med mulighet for kjøp av billett
- Tilby kundeservice gjennom kundesenter og stasjonsbetjening på vegne av alle togoperatører i Norge

Entur skal stimulere kollektivoperatører og tredjeparter til samhandling og bruk av felles løsninger som gir samfunnet en mer effektivt ressursbruk. For å kunne lykkes med samfunnsoppdraget utvikler Entur en digital plattform som tar hensyn til behov på tvers av ulike aktører, og til det beste for de kollektivreisende i Norge.

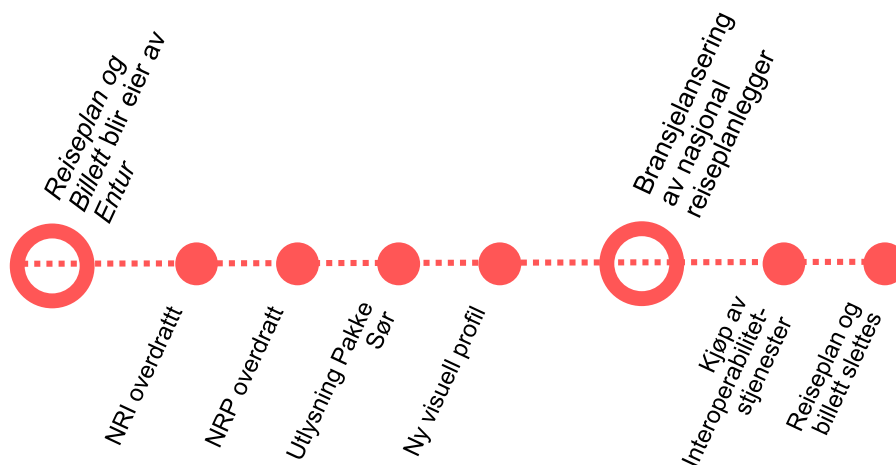
2017 i korte trekk

2017 har vært preget av stor aktivitet knyttet til å klargjøre og formalisere oppdraget til Entur mot eiere og myndigheter på den ene siden, samtidig som man har startet arbeidet med å synliggjøre Entur som en sentral aktør innen kollektivtransport, i første omgang innad i bransjen. For å kunne utføre oppdraget og oppfylle forventninger til hvilke tjenester Entur skal levere framover, arbeides det nå med å klargjøre salgs- og billettsystemene for flere operatører og etter hvert modernisere systemporteføljen. Prosjektet skal sørge for moderne systemer og funksjonalitet for både operatører og reisende og skal samtidig berede grunnen for et sømløst kollektiv-Norge.

I 2017 har selskapet hatt fokus på å oppstart og fremdrift i arbeidet med å tilpasse salgs- og billetteringssystemene til å kunne håndtere flere operatører. For å sikre kvalitet i de løpende leveranser og nødvendig fremdrift i dette arbeidet har vi måttet redusere ambisjonen knyttet til endringstakt og utvikling i øvrige prosesser.

Entur har oppnådd et resultat på 37.084 TNOK i 2017. Resultatet er sterkere enn budsjett og forklares i all vesentlighet av utsatte aktiviteter som følge av prioritering av reformtilpasning. Aktivitetene som var planlagt gjennomført i 2017 vil bli gjennomført i 2018.

Resultatet i 2017 gir en avkastning på EK på 42,5%, som er betydelig høyere enn selskapets mål på 5% avkastning etter skatt. Den høye avkastningen er en midlertidig effekt, og det forventes at fremtidig avkastning vil være i tråd med gjeldende mål på 5%.

- **Reiseplan og Billett blir eier av Entur**
Entur fisjoneres ut av NSB-konsernet og eierskapet overføres til *Reiseplan og Billett* (april)
- **NRI**
Virksomheten knyttet til *Norsk Reiseinformasjon* (NRI) ble overdratt til *Entur* (april)
- **NRP**
Prosjektet *Nasjonal Reiseplanlegger* (NRP) ble overført til *Entur* (april)
- **Utlysning Pakke Sør**
Konkurranse for *Pakke Sør* lyses ut med oppstart sommeren 2019 (oktober)
- **Ny visuell profil**
Ny visuell profil for *Entur* lansert (oktober)
- **Bransjelansering**
Nasjonal reiseplanlegger lansert for bransjen på *Kollektivdagene* (november)
- **Interoperabilitetstjenester (IO)**
Enighet om kjøpsavtale for kjøp av aksjene i *Interoperabilitetstjenester AS* (desember)
- **Reiseplan og Billett**
Selskapet *Reiseplan og Billett* ble slettet og eierskapet til *Entur* overført til *Samferdselsdepartementet* (desember)

Betjent service

Betjent service består av avdelingene *Kundesenteret* og *Stasjoner*. Avdelingene bemannes av medarbeidere med høy kompetanse og høyt engasjement for kollektivsektoren.

2017 var et år hvor betjent service var preget av et høyt aktivitetsnivå og en pågående omstillingsprosess hvor målet er, sammen med resten av organisasjonen, å etablere Entur som eget selskap med egen kultur. Betjent service sitt mål er å levere service i verdensklasse, og det har blitt satt i gang flere tiltak for å nå dette målet.

Betjent stasjonssalg

På stasjonssiden ble det i 2017 foretatt 306 målinger (Mystery shopping), og stasjonene leverte et snitt på 86 av 100 mulige poeng. Det betyr at vi lykkes i å være tilstede, se den enkeltes behov og levere service på en måte som begeistrer. Stasjonene har lenge jobbet med å få kundene over i selvbetjente kanaler, og har i stor grad bidratt til at Norge ligger helt i verdenstoppen når det gjelder selvbetjening på kjøp av togbilletter.

Nå ser vi framover og på nye måter å begeistre kundene våre på i årene som kommer. Det finnes mange muligheter, blant annet ved å utnytte ressursene på tvers av fagområder innenfor betjent service. Mot slutten av 2017 besluttet vi å utvide servicekonseptet på Oslo S og Oslo Lufthavn med virkning fra tidlig

2018. Vi er også i dialog med både nye potensielle operatører og Bane NOR om hvilken rolle som skal bekles på stasjonene i årene som kommer.

På tampen av året ble også planene for omprofilering av stasjonene godkjent. Vi legger ikke bare opp til en ren profilendring, men ønsker også å utfordre hvordan vi tenker møtet med publikum. Hva kan vi digitalisere, hvilke tilbud kan vi gi de reisende. Kort oppsummert: hvordan utformer vi en stasjon som fortsatt leverer et godt tilbud i 2025?

Kundesenter

Enturs første hele år har også vært spennende på kundesenteret. Organisatorisk var den største endringen at døgnåpent sentralbord for NSB og flere av de tidligere datterselskapene ble avviklet 1. juli.

Kundesenteret har merket godt at det har vært mye systemutvikling. Det har bl.a. vært endringer i hvordan avvik presenteres, noe som har skapt utfordringer i overgangsperioder. Spesielt i juni førte dette til, sammen med store sommeravvik, en økning i svartid på telefon og e-post. Generelt sett ser vi at informasjonen ved driftsavvik (både oppståtte og planlagte) samt rene systemfeil (som f.eks. problemer med betaling hos Vipps) er to av de viktigste driverne de dagene det oppstår kapasitetsutfordringer. De samme utfordringene har NSBs servicesenter merket, og vi har da kunne bistå med ekstra ressurser i perioder for å ta unna saksmengden. Enkelte dager med ekstremvær skaper også store mengder trafikk, men disse er mer unntaket enn regelen.

Vi ser at det fortsatt er mange muligheter til å gjøre kunder bedre og har jobbet mye med å dele informasjon med teamene bak nsb.no og NSB-appen. Enturs kanal på app og web kom også i siste kvartal, men enn så lenge så har vi bare hatt noen hundre tilbakemeldinger, og vi ser frem til at denne blir mer populær og får spennende ny teknologi.

Siste kvartal 2017 gikk også med til å forberede anskaffelsen av ny applikasjon for kundeservice. Dette verktøyet skal gi primært kundesenteret, men også i stor grad stasjonsbetjeningen, et state-of-the-art verktøy som skal forbedre opplevelsen både for kunder og ansatte og ikke minst forberede oss på å ta imot nye operatører. Løsningen skal være omnikanal og vil gjøre arbeidet med styring og kundehenvendelser vesentlig enklere for medarbeidere og ledere i kundeservice. Vi gleder oss til inntog av AI-basert teknologi og startet i 2017 arbeidet med å kartlegge prosesser som på sikt kan digitaliseres og/eller automatiseres.

2018 blir et spennende år for betjent service hvor det også vil gjennomføres organisatoriske endringer. Vi fortsetter arbeidet med å gjøre organisasjon og medarbeidere klare for å håndtere ikke bare jernbanen, men alle kollektivreisende - inkludert nye operatører. For å lykkes med dette må vi implementere gode endringsprosesser, jobbe med kompetanseutvikling og ikke minst bygge en robust og skalerbar organisasjon som kan endres raskt og i takt med stadig endrede krav fra markedet.

Andel samtaler besvart innen 120 sek			
	Mål	Oppnådd	Prikker
Januar	55 %	68,35 %	0
Februar	55 %	68,35 %	0
Mars	55 %	73,24 %	0
April	55 %	68,71 %	0
Mai	55 %	57,72 %	0
Juni	55 %	39,27 %	-
Juli	55 %	52,93 %	0
August	55 %	64,48 %	0
September	55 %	70,82 %	0
Oktober	55 %	63,22 %	0
November	55 %	63,55 %	0
Desember	55 %	67,58 %	0

Servicegrad			
	Mål	Oppnådd	Prikker
Januar	90 %	89,00 %	0
Februar	90 %	89,00 %	0
Mars	90 %	93,00 %	0
April	90 %	90,00 %	0
Mai	90 %	93,00 %	0
Juni	90 %	91,00 %	0
Juli	90 %	91,00 %	0
August	90 %	91,00 %	0
September	90 %	90,00 %	0
Oktober	90 %	91,00 %	0
November	90 %	93,00 %	0
Desember	90 %	92,00 %	0

E-post besvart			
	Mål	Oppnådd	Prikker
Januar	<i>Innen 3 dager</i>	4 dager	0
Februar	<i>Innen 3 dager</i>	3 dager	0
Mars	<i>Innen 3 dager</i>	2 dager	0
April	<i>Innen 3 dager</i>	1 dag	0
Mai	<i>Innen 3 dager</i>	9 dager	0
Juni	<i>Innen 3 dager</i>	22 dager	0
Juli	<i>Innen 3 dager</i>	19 dager	0
August	<i>Innen 3 dager</i>	4 dager	0
September	<i>Innen 3 dager</i>	10 dager	0
Oktober	<i>Innen 3 dager</i>	7 dager	0
November	<i>Innen 3 dager</i>	3 dager	0
Desember	<i>Innen 3 dager</i>	22 dager	0

Digital

Utvikling og modernisering

Digitale tjenester utvikler nye konkurransenøytrale salgs- og billetteringsmoduler. Løsningen skal støtte hele verdikjeden fra reisesøk til oppgjør, og det gamle salgssystemet skal etter hvert fases ut. Våre tjenester blir tilgjengeliggjort via maskinelle grensesnitt (API) og operatører, reisetilbydere og samarbeidspartnere får tilgang til informasjon og funksjonalitet som de kan benytte i egne kanaler. API for reisesøk ble tilgjengeliggjort i slutten av 2017, og benyttes av flere aktører.

NSB tar i bruk vårt nye Reisesøk-API i løpet av 1. halvår 2018, og deretter vil API-er for salg, pris, varelager osv. også benyttes av NSB.

Ny organisering

For å kunne levere på kravene fra jernbanereformen og gjennomføre moderniseringsprogrammet, har vi valgt å organisere Digitale tjenester i leveranseorienterte, tverrfaglige team. En slik organisering ser vi at tilrettelegger for en smidig arbeidsform, med små hyppige leveranser fra teamene. Teamene er sammensatt av ulike ressurser, avhengig av oppgaver som skal løses underveis. Majoriteten er innleide konsulenter. Ved utgangen av året hadde vi 9 team.

Entur app og web

I november lanserte Entur en egen sluttbrukerløsning, *Entur app* og *Entur web*. Den første versjonen var en minimumsversjon med funksjonalitet for reisesøk og salg av enkeltbilletter med ulike transportmidler på tvers av geografiske områder i Norge. Løsningen tilgjengeliggjør reiseinformasjon fra 60 kollektivselskaper og har 58.000 stoppesteder. Applikasjonen utvikles videre i henhold til jernbanereformen og blir en konkurransenøytral salgskanal for all tog- og takstsamarbeid. Kundetilbakemeldinger vil i stor grad være med å påvirke løsningen videre.

Den neste større versjonen av Entur-applikasjonen i 2018 vil blant annet inneholde AR-funksjonalitet, lagring av betalingskort og profilside.

Leveranser til NSB

Gjennom året har Digitale tjenester levert endringer og tilpasninger i salgssystemene etter ønske og oppdrag fra NSB. Av endringer kan vi nevne løsning for fakturabetaling, endringer relatert til NSBs prisoptimalisering, utredning av løsning for salg av parkeringsoblat og forbedringer i ombordsalgsapplikasjonen. Ved innføring av sikkerhetsløsningen 3DSecure i våre betalingsløsninger høsten 2017, ser vi at svindel på NSB-applikasjonen har gått kraftig ned.

Entur leverer tjeneste for push-meldinger til NSB. Push-tjenesten er basis for utsendelse av avviksinformasjon til reisende.

NSB vil lansere ny pris- og produktmodell i markedet høsten 2018. Ressurser fra Digitale tjenester har gjennom Q2 og Q3 bistått NSB i spesifikasjonen av modellen for å sikre at NSBs konsept passer inn i Enturs nye generiske pris- og produktmodell. Selve implementeringen av NSBs nye pris- og produktmodell gjennomføres i våre nye moduler første halvår 2018 og blir tilgjengelig for NSB via våre nye API-er. NSB vil stegvis koble seg på våre nye API-er, og det er lagt opp til et tett samarbeid mellom utviklingsmiljøene for å komme i mål med dette i 2018.

Digitale tjenester legger til rette for at salgssystemene er tilpasset den nye personvernforordningen (GDPR). Entur skal overholde kravene i forordningen innen ikrafttredelse mai 2018. Det har vært god dialog og samarbeid med NSB for å få alle detaljer på plass i denne prosessen.

Operatørportal

Høsten 2017 startet utviklingen av Operatørportalen. Operatørportalen skal bli et effektivt selvbetjent verktøy for eierne av kollektivdata i Norge. Her vil reisetilbydere kunne oppdatere stoppestedsdata, billettpriser, rutedata på NeTEx-format osv. Operatørportalen blir lansert i første versjon i løpet av første kvartal 2018, og nye tjenester blir lansert fortløpende.

Marked

Innenfor markedsområdet har Entur i 2017 fokusert på å etablere nødvendige verktøy og plattform for å gjøre Entur kjent samt å arbeide mot nøkkelinteressenter og kollektivbransjen for å forankre vårt oppdrag.

Entur har inngått rammeavtaler med merkevarepartner, reklamebyrå, PR-/informasjonspartner i tillegg til å jobbe med mediebyrå på avtale overdratt fra NSB.

Det er etablert ny brand-/merkevareplattform med logo, visuell profil, tone-of-voice og Entur-identitet. Denne strategien bygger på Enturs vedtatte forretningsplan og merkevarekjerne.

Videre har selskapet utviklet ny informasjonsstrategi og første utkast til krisehåndteringsplan for omdømmesaker. Det har vært jobbet aktivt med å gjøre Enturs samfunnsoppdrag og rolle kjent blant politikere, vesentlige interessenter og kollektivsektoren. Videre har Entur blitt omtalt i flere ledende medier i 2017, heriblant Aftenposten, VG, DN, NRK og TV2 Nyhetskanalen.

Det er gjort en bransjelansering av Enturs løsninger mot kollektivbransjen, der målet var å sikre kjennskap, aksept for Enturs rolle samt å få opp et godt samarbeid med de om lag 60 selskap som leverer kollektivdata til Entur i henhold til kunngjøringsplikten. Videre ble det startet et arbeid for å lansere Enturs løsninger mot de reisende, et kampanjeløp som vil gjennomføres i 2018.

Samlet kollektiv

Avdelingen Samlet kollektiv har ansvar for Enturs oppdrag mot en samlet kollektivbransje og finansieres gjennom bevilgninger over statsbudsjettet. Finansiering for 2017 var på totalt 20.941 TNOK. Oppdraget kan oppsummeres til:

- Innsamling og tilgjengeliggjøring av kollektivdata, som rute- og sanntidsdata
- Tilrettelegging for nasjonal, sømløs billettering

Avdelingen ble etablert pr 01.02.2017, og pr 01.04.2017 ble prosjekt Nasjonal Reiseplanlegger (NRP) samt selskapet Norsk Reiseinformasjon AS (NRI) overført til Entur.

NRI har siden 2011 forvaltet kunngjøringsplikten, plikten som alle selskap med løyve til å drive persontransport i rute har til å gjøre sine rute- og sanntidsdata offentlig tilgjengelig. NRI var tidligere eiet av Ruter AS, men selskapets ansatte og aktivitet er virksomhetsoverdratt til Entur med virkning fra 01.04.2017. Kunngjøringsplikten har fra denne datoen blitt forvaltet av Entur. NRI sine systemer har etter virksomhetsoverdragelsen blitt modernisert, og ved utgangen av 2017 er alle systemer og komponenter som er utviklet i prosjekt nasjonal reiseplanlegger tatt i bruk for en effektiv håndtering av kunngjøringsplikten.

Prosjekt nasjonal reiseplanlegger startet utviklingen av en ny teknologisk løsning for innsamling og tilgjengeliggjøring av kollektivdata våren 2016. Denne løsningen baserer seg i stor grad på *open source*-teknologi, samt noe egenutvikling, og bygger på internasjonale standarder og allmenne IT-prinsipper. Det er i stor grad lagt til rette for automatiserte prosesser og selvbetjening. Målet for moderniseringen er å legge til rette for en enkel håndtering av en administrativ oppgave og sikre god datakvalitet som muliggjør gode og verdifulle publikumstjenester. Denne omleggingen har medført et behov for at

innsenderne av kollektivdata har måttet gjøre endringer i sine systemer. Dette har for enkelte vært en krevende prosess, og ved utgangen av 2017 er det fortsatt en håndfull aktører som ikke har gjennomført nødvendige endringer. Dette betyr at datakvaliteten ikke er så høy som den bør være, og det er fortsatt behov for noe manuell vasking av data. Dette behovet er avtakende, og vi forventer at vi i det alt vesentligste vil ha datainnsenderne over i de nye formater i løpet av første kvartal 2018.

Entur lanserte sin publikumstjeneste på mobil og internett 2. november 2017. Denne tjenesten bygger på de nye baksystemene som er etablert. Tjenesten er godt mottatt i kollektivbransjen, og aktiv markedsføring ut mot sluttkundene vil påbegynnes første kvartal 2018.

En viktig del av oppdraget er å tilrettelegge for innovasjon gjennom tilgjengeliggjøring av kollektivdata. En sentral del av arbeidet som er gjort med baksystemene har derfor vært å etablere gode muligheter for å hente data ut fra Enturs nasjonale databaser. Dette gjør det for eksempel mulig for Google å tilby informasjon om kollektivtilbudet i hele Norge i sin tjeneste *Google Maps*. Dette kan også redusere behovet for enkelte lokale systemer og databaser, slik at det for samfunnet kan ligge besparelser i en viss sentralisering av tjenester.

Entur skal også legge til rette for en nasjonal, sømløs billettering. Dette skal gjøres gjennom gjenbruk og videreutvikling av systemer fra selskapet Interoperabilitetstjenester AS (IO). Dette selskapet har vært eiet av NSB og 15 fylkeskommuner inntil Entur kjøpte aksjene i selskapet med virkning fra 02.01.2018. En viktig oppgave i 2018 vil være å etablere nødvendig infrastruktur for nasjonal billettering, samt etablering av de kommersielle samarbeidene som er nødvendig.

Personal

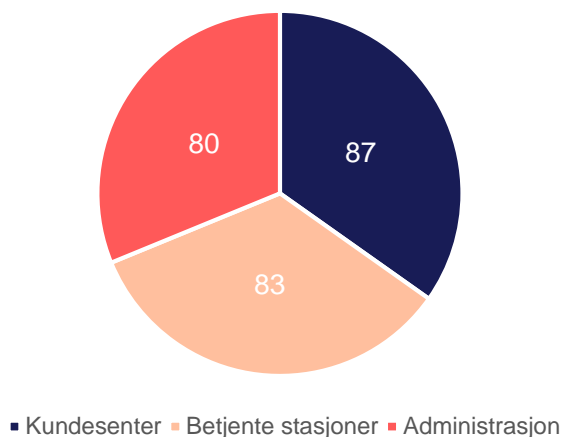
Organisasjon, helse, miljø og sikkerhet

2017 har vært et år hvor selskapsetablering og organisasjonstilpasninger var i hovedfokus. Som et nystiftet selskap med medarbeidere med bakgrunn fra flere ulike virksomheter og avdelinger, blir det videre arbeidet med å bygge en effektiv og attraktiv arbeidsplass viktig.

Det har vært viktig å få etablert et godt rammeverk for håndtering av personalforvaltningen og HMS - området. Selskapet er IA- bedrift og arbeider systematisk for et bedre arbeidsmiljø ved å forebygge sykefravær og øke jobbnærvær samt hindre utstøting fra arbeidsliv. Det er etablert et godt og tett samarbeid mellom ledelse, vernetjeneste og tillitsvalgte, både gjennom lovpålagte fora og egendrevne tiltak. Entur er opptatt av et godt lagspill mellom ledelse og medarbeidere og har flere møtepunkter for å ivareta dette.

Entur har innført et digital HMS avviks-system hvor uønskede hendelser innrapporteres, varsling kan gjøres anonymt. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige hendelser eller ulykker i løpet av 2017. Det rapporteres regelmessig på HMS-resultater de ulike forretningsenhetene, arbeidsmiljøutvalg og verneombud. Rapportene inkluderer nøkkeltall på sykefravær, ulykker og nesten-ulykker. Rapporteringen er en viktig kilde til forbedring og redusering av risiko for hendelser og ulykker.

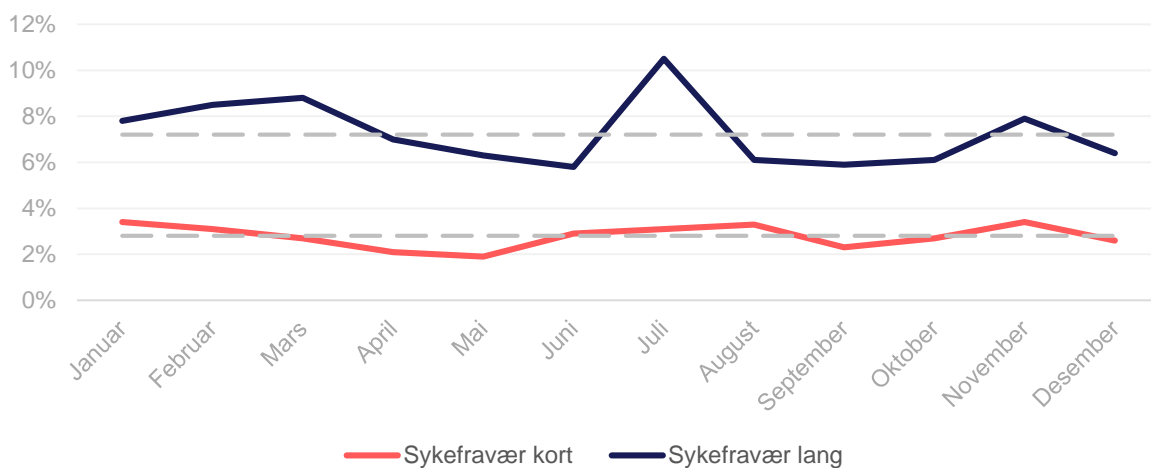
Antall ansatte pr. avdelingstype

Sykefravær

Samlet sykefravær var i 2017 på 10,0 prosent. En stor andel av Enturs medarbeidere er ansatt i *Betjent service* og inngår i turnusordninger. Det er i dette miljøet et høyt sykefravær, og hovedårsakene er belastningsskader, en aldrende arbeidsstokk og skiftarbeid med ubekvem arbeidstid. Etter at Entur overtok medarbeidere og oppgaver fra NSB har forebygging av sykefravær hatt svært høy prioritet, og det er etablert gode rutiner for tett oppfølging av sykemeldte hvor vi også legger til rette for at de kan komme raskt tilbake i arbeid.

Kort- og langvarig sykefravær med gjennomsnitt

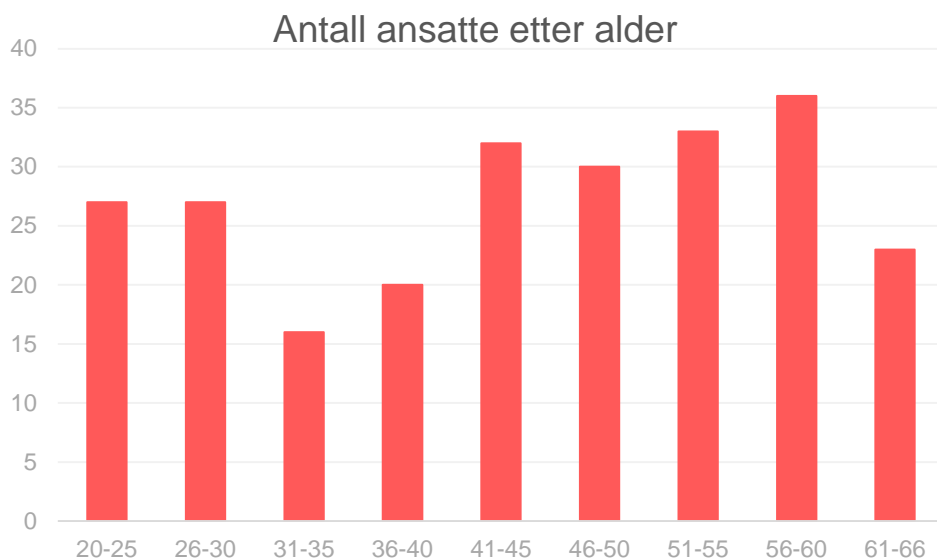

Samlet sykefravær for 2017 er på 10%, hvorav 2,8% utgjør korttidsfraværet og 7,2% langtidsfravær.

En prioritert oppgave i 2017 var å løse gjentakende fravær for medarbeidere som har en lang historikk med «syk-frisk-syk» adferd. Gjennom godt samarbeid med både verneombud, tillitsvalgte og IA-kontakt er mange av tilfellene løst, og det har blitt lagt vekt på å avklare arbeidsevne gjennom dialog og ved bruk av bedriftshelsetjenesten. Det systematiske oppfølgings- og avklaringsarbeidet fortsetter i 2018. Vi vil også implementere en digital løsning for sykefraværsoppfølging i selvbetjeningsportalen som tilrettelegger for sømløse prosesser mellom ansatt, leder og HR. Bedriftsinterne kurs i de formelle sidene knyttet til HMS- og sykefraværsoppfølging arrangeres etter behov.

Attraktiv arbeidsplass

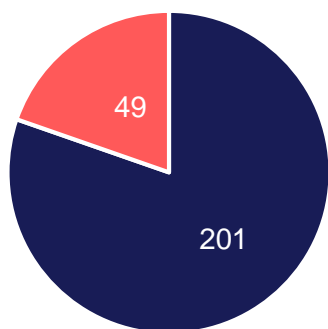
Krav til digitalisering har snudd opp ned på tradisjonelle arbeidsprosesser. Digitalavdelingen i Entur har derfor i løpet av året blitt endret fra en hierarkisk avdelingsstruktur basert på prinsipper for forvaltningsmessig organisering og rapportering, til selvstyrte team med vekt på desentralisering av myndighet, tverrfaglighet og fleksibilitet. En slik endring representerer en radikal omstilling, og stiller krav til ledere som gir retning, utnytter handlingsrommet og er resultatorientert. Mulighetene som åpnes for høy grad av medvirkning og mestring er bærende kulturelementer i det digitale miljøet. Vi ser at disse to faktorene sammen med et meningsfullt oppdrag posisjonerer Entur som en attraktiv arbeidsplass både for ansatte og eksterne konsulenter.

Entur har ved utgangen av året 250 medarbeidere, hvorav 49 er midlertidig, antall årsverk er 198,8, gjennomsnittsalderen i Entur er på 44 år.

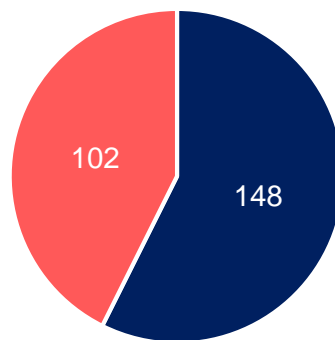
I 2017 har vi rekruttert 16 faste medarbeidere og 15 ferievikarer. 11 ble ansatt som et resultat av rekruttering, mens de øvrige kom et resultat av virksomhetsoverdragelse. Selskapet har lojale medarbeidere og en samlet turnover på 3,6%.

Antall ansatte etter stillingstype

■ Fast ansatte ■ Midlertidig ansatte

Antall ansatte etter kjønn

■ Kvinne ■ Mann

Likestilling og likeverd

Arbeidet med likestilling og likeverd er forankret i våre personalpolitiske prinsipper. Her fremgår det bl.a. at alle medarbeidere i Entur er likeverdige, uavhengige av kjønn, alder, funksjonshemming, seksuell orientering eller religiøs, etnisk og kulturell bakgrunn.

Av Enturs 250 medarbeidere var 148 (59%) kvinner og 102 (41%) menn. Ledergruppen i Entur bestod ved årsskiftet av 4 menn og 3 kvinner. Eierselskapets styre hadde ved utgangen av 2017 seks styremedlemmer, hvorav tre er kvinner, tre er menn og der styreleder er kvinne. To av styrets medlemmer er valgte ansattrepresentanter. Viktige tiltaksområder for å fremme mangfold og likestilling er blant annet;

- Sikre grundig behandling av meldinger eller mistanker vedrørende diskriminerende atferd
- Vektlegging av mangfold og likeverd i stillingsannonser
- Fokus på etisk bredde og mangfold som en merverdi

Medarbeiderutvikling

Ansatte i Entur er selskapets viktigste ressurs. Innsatsen og kompetansen til medarbeidere og ledere er en nøkkel for å lykkes. Som nystiftet selskap står arbeidet med å skape ny kultur, beholde og tiltrekke seg kritisk kompetanse derfor svært sentralt.

Informasjonsbehovet er stort i en organisasjon som er spredt på 6 ulike geografiske lokasjoner. Det legges vekt på å arrangere regelmessige allmøter, ledersamlinger og fellessamlinger hvor medarbeidere og der innleide konsulenter også blir invitert. Som viktig tiltak for å dele informasjon og knytte organisasjonen sammen har Entur implementert «Workplace by Facebook» som intern informasjonskanal. Workplace har gitt positive gevinster i form av økt samhandling mellom enhetene, bedre informasjonsspredning, vesentlig reduksjon i mail-bruk og enklere kompetansedeling på arbeidsplassen.

Det målrettede arbeidet med organisasjonsutvikling er under etablering, og i løpet av første halvår 2018 skal det gjennomføres medarbeiderundersøkelse i virksomheten. Formålet med undersøkelsen er å evaluere engasjement, motivasjon og tilfredshet. Resultatene vil gi oss verdifull innsikt til områder som krever ytterligere innsats for å være en attraktiv arbeidsgiver.

Risikostyring og etterlevelse

Risikostyring

Entur er fortsatt en relativt ung virksomhet. Det gir muligheter for å skape en egen kultur og utforme nye måter å løse oppgavene våre på. Vi ønsker å være en virksomhet som leverer høy kvalitet i tjenestene våre, samtidig som vi ønsker være smidige nok til å raskt kunne tilpasse oss endringer i omgivelsene. Det gjør det helt avgjørende av vi identifiserer og styrer risiko på en måte som ikke hemmer hverken daglig drift eller den kontinuerlige utviklingen vi streber etter som et kunderettet selskap.

I november 2017 startet arbeidet med å etablere en helhetlig risikostyring i Entur. Etter å ha kartlagt det overordnede risikobildet for virksomheten, pågår nå arbeidet med å utforme en risikopolitikk som skal være veiledende for hvordan vi jobber med risiko og risikostyring. Målet er å etablere et oppdatert rammeverk som er tilpasset Enturs risikobilde og som faktisk reduserer risiko ved å trekke inn og dokumentere spesielt utsatte prosesser, rutiner og andre risikoelementer.

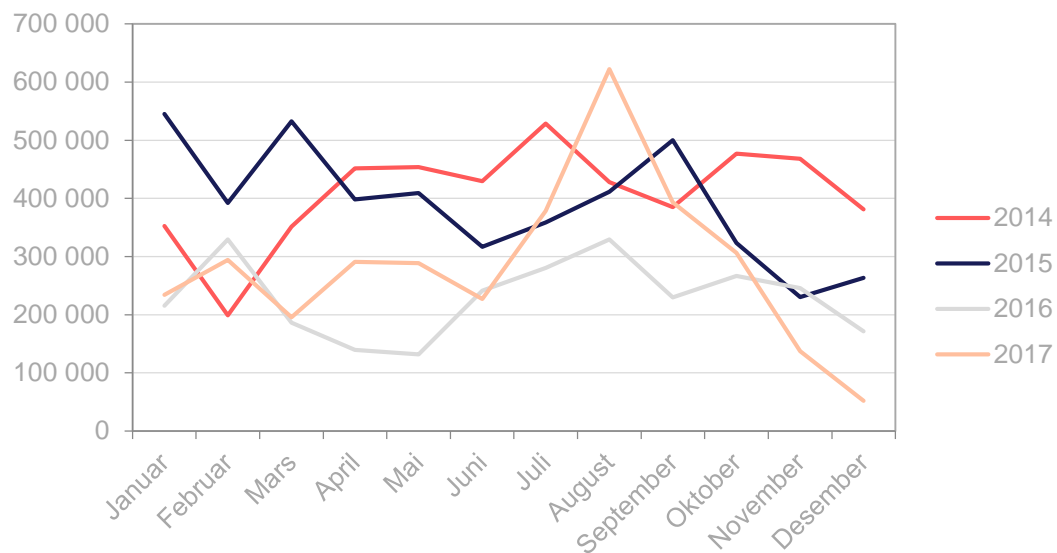
Etterlevelse

Ettersom IT utgjør en stor del av virksomheten, vil et naturlig fokus være risikostyring ifm. drift av infrastruktur, IT-sikkerhet og etterlevelse både internt og hos underleverandører. Dette gjelder databehandling generelt og personopplysninger spesielt. Den nye personvernforordningen har i 2017 fått mye oppmerksomhet både i media og internt i selskaper som håndterer persondata. Forordningen trer i kraft i mai 2018, og Entur startet på arbeidet med tilpasninger til forordningen våren 2017 gjennom et eget GDPR-program med flere pågående aktiviteter og initiativ. Arbeidet vil etter planen være ferdigstilt til mai. Dette er likevel et kontinuerlig arbeid som er spesielt viktig i forbindelse med at det nå utvikles nye systemer og produkter som skal produksjonssettes i årene framover. Entur er også med i arbeidsgruppen som jobber med ny bransjenorm for personvern i kollektivtrafikk og som ledes av Jernbanedirektoratet.

Betalingssikkerhet

Det totale tapet på kortsvindel for 2017 endte til slutt på 3.420 TNOK Dette er en økning på 652 TNOK fra 2016 og skyldes i all hovedsak at mobilapplikasjonen til NSB opplevde økt svindel igjennom sommermånedene. Etter dette så vi en nedadgående trend hvor svindelen gradvis ble mindre og vi i større grad fikk stoppet og håndtert flere av svindeltilfellene. Fra medio oktober ble et ekstra sikkerhetslag (3-D Secure) aktivert i mobilapplikasjonen til NSB, og det har siden vist seg at svindelen i praksis stoppet opp i denne kanalen. Det er all grunn til å se lyst på 2018 da vi forventer minimalt med tap i mobilapplikasjonen. I tillegg har vi etter innføringen av 3-D Secure åpnet opp for kjøp fra kort utstedt i en rekke land som tidligere ikke hadde mulighet til å handle i NSB-applikasjonen. Dette har vært med på å bidra til å heve omsetningen i mobilkanalen de siste månedene av 2017. Svindel i øvrige salgs- og betalingskanaler ligger på et relativt moderat nivå.

Tap på kortsvindel

Entur har i 2017 jobbet med sertifisering etter kortbetalingsstandarden PCI DSS. Den sikrer høy kvalitet og høy betalingssikkerhet i Enturs betalingssystemer. Alle de formelle delene er nå på plass og en endelig sertifisering er ventet primo februar 2018.

ÅRSREGNSKAP 2017

Innhold

2	Resultat
3	Balanse
4	Kontantstrøm
5	Spesifikasjon utvikling egenkapital
6-20	Noteverk
21	Erklæring
22	Styrets beretning

RESULTAT	Noter	01.01-31.12 2017	15.10-31.12 2016
(Alle tall i TNOK)			
Driftsinntekter	1, 2	409 544	76 857
Andre inntekter	1, 2	20 940	-
Sum driftsinntekter	1, 2	430 484	76 857
Lønn og andre personalkostnader	1, 10	130 349	33 709
Avskrivninger og nedskrivninger	1, 3	31 039	5 439
Andre kostnader	13, 15	222 821	40 838
Sum driftskostnader		384 209	79 986
Driftsresultat		46 275	-3 129
Finansielle poster			
Finansinntekter	14	5 223	144
Finanskostnader	14	-1 386	-24
Netto finanskostnad pensjoner	11, 14	-895	-173
Sum finansielle poster		2 942	-53
Resultat før skattekostnad		49 217	-3 182
Skattekostnad	9	-12 133	764
Periodens resultat		37 084	-2 418
Aksjonærene i morselskapet		37 084	-2 418
Årets resultat		37 084	-2 418
UTVIDET RESULTAT			
Periodens resultat		37 084	-2 418
Poster som ikke skal reklassifiseres over resultatet			
Estimatavvik pensjoner	11	-16 748	-9 436
Utsatt skatt på estimatavvik utvidet resultat	9	3 852	2 265
Poster som kan reklassifiseres over resultat i senere perioder			
Omregningsdifferanser valuta			
Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres			
Periodens totalresultat		24 188	-9 589
Totalresultat tilordnes			
Ikke kontrollerende eierinteresse			
Aksjonærene i morselskapet		24 188	-9 589
Periodens totalresultat		24 188	-9 589

BALANSE

31.12.2017 31.12.2016

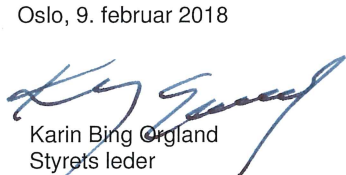
(Alle tall i TNOK)

EIENDELER	Noter		
Utsatt skattefordel	9	11 185	3 028
Varige driftsmidler	3	46 765	92 998
Sum anleggsmidler		57 950	96 026
Kundefordringer og andre fordringer	4, 6	66 669	323 133
Kontanter og bankinnskudd	6, 7	266 913	18 377
Sum omløpsmidler		333 582	341 510
SUM EIENDELER		391 532	437 536

EGENKAPITAL OG GJELD

Aksjekapital og overkurs	8	60 000	60 000
Innskutt annen egenkapital		39 695	-
Annen, opptjent egenkapital		14 599	-9 589
Sum egenkapital		114 295	50 411
Utsatt skatt	9	-	-
Pensjonsforpliktelser	11	63 188	46 750
Sum langsiktig gjeld		63 188	46 750
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	6, 12	195 085	340 375
Betalbar skatt	9	18 964	-
Sum kortsiktig gjeld		214 049	340 375
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		391 532	437 536

Oslo, 9. februar 2018

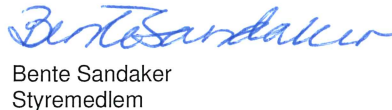

Karin Bing Orkland
Styrets leder

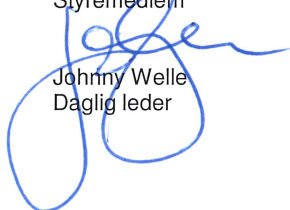

Leif Harald Jensen
Nestleder

Klaus Ruyter
Styremedlem

Sonja Chirico Indrebø
Styremedlem

Jarl Patrick Eliassen
Styremedlem

Bente Sandaker
Styremedlem

Johnny Welle
Daglig leder

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Alle tall i TNOK)

		2017	2016
	Noter		
Årsresultat før skatt		49 217	-3 182
Av- og nedskrivning i resultatregnskapet	12	31 039	5 439
Gevinst/tap på salg av varige driftsmidler		15 649	
Forskjell kostnadsført og inn-/utbetaling pensjon	10	-310	37 314
Endring arbeidskapital		111 172	17 243
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		206 767	56 814
Kjøp av varige driftsmidler	3	-454	-104 391
Kostnadsrefusjon	3		5 954
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-454	-98 437
Utstedelse av ordinære aksjer		-	60 000
Opptak av kort- og langsiktig lån		-	-
Nedbetaling av kort- og langsiktig lån		-	-
Mottatt konsernbidrag		42 222	-
Utbytte betalt til selskapets aksjonærer		-	-
Netto kontantstrøm til finansieringsaktiviteter		42 222	60 000
Endring i kontanter og bankinnskudd i perioden		248 535	18 377
Kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	6	18 378	-
Valutagevinst/tap på kontanter og bankinnskudd			-
Kontanter og bankinnskudd ved periodeslutt	6	266 913	18 377

EGENKAPITALUTVIKLING 2017		Aksjekapital og overkurs	Innskutt annen egenkapital	Opptjent egenkapital	SUM
(Alle tall i TNOK)					
	Noter				
Egenkapital 31. desember 2016	8	60 000	-	-9 589	50 411
Årets resultat				37 084	37 084
Fra utvidet resultat				-12 896	-12 896
Mottatt konsernbidrag			39 695		39 695
Egenkapital 31. desember 2017		60 000	39 695	14 599	114 295

EGENKAPITALUTVIKLING 2016		Aksjekapital og overkurs	Innskutt annen egenkapital	Opptjent egenkapital	SUM
	Noter				
Egenkapital 15. oktober 2016	8	60 000	-		60 000
Årets resultat		-	-	-2 418	-2 418
Fra utvidet resultat		-	-	-7 171	-7 171
Mottatt konsernbidrag		-	-		-
Egenkapital 31. desember 2016		60 000	-	-9 589	50 411

1. Generell informasjon og sammendrag av viktige regnskaps-prinsipper

Generell informasjon

Entur AS driver virksomhet innen følgende område: Leveranse av kanaler for reiseinformasjon og billettsalg for kollektivreiselselskaper.

Selskapet ble etablert 16. juni 2016

Entur var ved inngangen til 2017 eid av NSB. I april 2017 ble Entur fisjonert ut av NSB-konsernet og eierskapet overført til Reiseplan og Billett AS. Dette ble gjort med virkningstidspunkt 01.01.17. Reiseplan og Billett AS ble avviklet per 20. desember 2017 og eierskapet til Entur AS ble overført til Samferdselsdepartementet som en del av avviklingsoppgjøret. Alle aksjene i Entur AS eies av Samferdselsdepartementet pr 31.12.17.

Selskapet har hovedkontor i Schweigaardsgt 23 i Oslo.

Årsregnskapet for 2017 ble vedtatt av styret 9. februar 2018.

Alle tall i rapporten er oppgitt i TNOK, med mindre annet fremgår av teksten.

Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet til Entur AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC) som er godkjent av EU.

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med unntak av finansielle derivater, enkelte finansielle eiendeler og forpliktelser som er vurdert til virkelig verdi.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

Viktige forutsetninger og regnskapsestimater

Anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av estimater og forutsetninger. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet.

Områder hvor bruk av estimater og forutsetninger er vesentlige for regnskapet:

Varige driftsmidler

Selskapet vurderer løpende forventet brukstid og restverdi på anleggsmidler. Dette har betydning for de årlige avskrivningene. Videre vurderer selskapet anleggsmidlenes verdi og hvorvidt det er behov for å gjøre nedskrivninger. Disse vurderingene involverer en stor grad av skjønn.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet har betydelige forpliktelser knyttet til de ansattes opptjente pensjonsrettigheter knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger. Beregningene innebærer at selskapet må fastsette økonomiske og demografiske forutsetninger. Endringer i forutsetningene kan gi betydelig utslag på de beregnede forpliktelser med konsekvens for fremtidige pensjonskostnader. Det vises til note om pensjoner for nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

I noten er innarbeidet sensitivitetsanalyse som viser hvor påvirkelige beregningene er i forhold til endringer i sentrale forutsetninger. Estimatavvik som oppstår ved endringer av forutsetninger føres løpende over utvidet resultat med direkte effekt for egenkapitalen etter fradrag for utsatt skatt.

Valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Selskapsregnskapet er presentert i norske kroner og alle tall er gitt i TNOK med mindre annet fremgår av teksten.

Transaksjoner

Driftsinntekter og -kostnader, innkjøp samt finansieringskostnader er i all hovedsak i NOK. Transaksjoner i fremmed valuta regnes om til funksjonell valuta på transaksjonstidspunktet. Valutagevinster og -tap som oppstår ved omregning av poster i fremmed valuta resultatføres.

Kostnadsrefusjon

Salgs- og billettsystemene som ble overført fra NSB AS til Entur AS pr. 14.10.16 krever vesentlig utvikling og tilpasning for å kunne håndtere flere operatører. Entur AS har startet arbeidet med å tilpasse salgs- og billettsystemene til jernbanereformen, og NSB AS har i forbindelse med transaksjonen forpliktet seg til å dekke dette arbeidet med 92 MNOK i perioden frem til og med 2018.

Kostnadsrefusjon behandles regnskapsmessig på linje med offentlig tilskudd og innregnes som inntekt i resultatet på systematisk grunnlag over de regnskapsperiodene der foretaket innregner kostnadene som refusjonen er ment å kompensere for. Det vises også

til note 2 i regnskapet. Refusjon som knytter seg til eiendeler er innregnet netto ved at refusjon er behandlet som reduksjon av beløp som er innregnet i balansen, se note 3.

Inntektsføring

Selskapets inntekter kommer i hovedsak fra provisjonsinntekter for levering av salgs- og billetteringsløsninger for kollektivreiseselskaper.

Entur er ansvarlig for salg av billetter til de reisende på vegne av togoperatørene. Dette behandles som kommisjonsinntekter, og fremkommer derfor ikke av Enturs regnskap.

Leveranser av kanaler for reiseinformasjon og billettsalg for kollektivreiseselskaper

Salg vedrørende kanaler for reiseinformasjon og billettsalg for kollektivreiseselskaper resultatføres i den perioden som tjenesten leveres. Det avsettes for inntekter som er utført, men ikke fakturert. Inntekter faktureres i begynnelsen av hver måned basert på omsetning for kollektivreiseselskap, som selges gjennom de ulike salgskanaler selskapet leverer.

Inntekter og tjenestekjøp er spesifisert i note.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader knyttet direkte til anskaffelsen av driftsmidlet slik at det er klar for bruk.

Etterfølgende utgifter balanseføres når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler knyttet til utgiften vil tilflyte selskapet og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet brukstid, som er innenfor følgende intervall:

IKT-utstyr og salgssteder	1 – 6 år

Driftsmidlenes brukstid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Nedskrivning

Driftsmidler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi.

Nedskrivning foretas hvis balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger.

Fordringer

Fordringer inkluderer kundefordringer og måles ved første gangs balanseføring til opprinnelig verdi som er vurdert å være virkelig verdi.

Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektivrentemetoden, fratrukket avsetning for påregnelige tap. Avsetning for tap regnskapsføres når det foreligger objektive indikatorer for at selskapet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser.

Kontanter og bankinnskudd

Kontanter og bankinnskudd inkluderer bundne skattetrekksmidler og spesifiseres i note .

Skatt

Periodens skattekostnad består av betalbar skatt for perioden og endring i utsatt skatt.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som er vedtatt på balansedagen. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at at fordelene kan benyttes.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det foreligger juridisk rett til å motregne, og det gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for (i) samme skattepliktige foretak eller (ii) for forskjellig skattepliktige foretak hvor hensikten er å gjøre opp skatteposisjonene på nettogrunnlag. .

Pensjonsforpliktelser

Selskapet har pensjonsordninger i form av ytelsesplaner.

Ytelsesplanene forplikter selskapet til å yte periodiske pensjonsytelser til den ansatte når vedkommende blir pensjonist. Pensjonsutbetalingen vil i hovedsak være avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Den balanseførte forpliktelsen er nåverdien på balansedagen av de definerte ytelser minus virkelig verdi av pensjonsmidlene på balansedagen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Kostnad ved pensjonsopptjening og netto rente på den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen innregnes i resultatet. Endringer i pensjonsplanens ytelser (planendringer) innregnes løpende i resultatregnskapet. Estimatavvik som skyldes ny informasjon og endringer i de aktuarmessige forutsetningene innregnes løpende, i utvidet resultat.

Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld inkluderer leverandørgjeld og måles ved første gangs balanseføring til opprinnelig verdi som er vurdert å være virkelig verdi. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye standarder og fortolkninger

Nye standarder og fortolkninger som ikke har trådt i kraft og som ikke er anvendt

Selskapet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen standarder eller fortolkninger som trer i kraft etter balansedato. Nedenfor følger en oversikt over de mest sentrale regler som er vedtatt av IASB, men ikke godkjent av EU.

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstatter IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering, måling av finansielle eiendeler og forpliktelser, sikringsbokføring, måling til amortisert kost og nedskrivning av finansielle eiendeler. De siste delfaser ble sluttført av IASB høsten 2014. Standarden har pliktig ikrafttredelsesdato 1. januar 2018. Det er ikke et krav å omarbeide sammenligningstall.

Det forventes at IFRS 9 vil ha følgende effekter:

For selskapets finansielle eiendeler klassifisert som Utlån og fordringer (note 6) vil det benyttes en forenklet tilnærming ved vurderingen av forventede tap på fordringer. Effekten av implementeringen av IFRS 9 antas å bli uvesentlig både for klassifisering og måling samt tapsnedskrivninger .

For selskapets finansielle forpliktelser vil implementeringen av IFRS 9 ikke ha noen effekt på selskapets bokføring da IFRS 9 kun påvirker bokføringen av forpliktelser til virkelig verdi over resultat. Selskapet har ingen slike forpliktelser.

IFRS 15 Inntekter

IASB og FASB har gitt ut en ny, felles standard for inntektsføring, IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder. Standarden erstatter alle eksisterende standarder og tolkninger for inntektsføring. Kjerneprinsippet i IFRS 15 er at inntekter innregnes for å reflektere overføringen av avtalte varer eller tjenester til kunder, og da til et beløp som gjenspeiler vederlaget selskapet forventer å ha rett til i bytte for disse varene eller tjenestene. Standarden gjelder med noen få unntak, alle inntektsbringende kontrakter med kunder og inneholder en modell for innregning og måling av salg av enkelte ikke-finansielle eiendeler (f. eks. salg av eiendom, anlegg og utstyr). Standarden har pliktig ikrafttredelsesdato 1. januar 2018.

Analysen viser at implementering IFRS 15 ikke vil gi betydelige effekter for selskapet.

IFRS 16 Leasing

IASB vedtok i begynnelsen av 2016 ny standard for leasing. Hovedregelen i den nye standarden er at leietager skal innarbeide alle leieavtaler i balansen. Iht IFRS 16 skal alle vesentlige leieavtaler med varighet over et år balanseføres. Leietager skal innarbeide forpliktelse til å betale leie samt tilhørende «rett til bruk eiendel» for bruk av underliggende eiendel over leieperioden. Etter IFRS 16 vil det for leietager ikke lenger være et skille mellom finansielle og operasjonelle leieavtaler.

Implementering av IFRS 16 vil medføre større grad av balanseføring av leiekontrakter. Dette vil primært gjelde selskapets husleieavtaler. Se note 15 for oversikt over selskapets leieavtaler. Regnskapsmessig vil standarden gjelde med virkning fra regnskapsår som starter 1. januar 2019 eller senere.

Annet

IASB har også vedtatt noen mindre endringer og presiseringer i flere ulike standarder. Det er ikke vurdert at noen av disse endringene vil ha effekter av betydning for selskapet.

2 Inntektsfordeling

Driftsinntekter	2017	2016
Provisjonsinntekt	409 544	76 857
Tilskudd vedr nasjonal reiseplanlegger	20 940	-
Sum driftsinntekt	430 484	76 857

Kommisjonssalg	2017	2016
Salg av billetter	3 746 017	242 745
Kost solgte billetter	-3 746 017	-242 745
Sum	-	-

Entur er ansvarlig for salg av billetter til de reisende, på vegne av togoperatørene (kommisjonssalg). I forbindelse med oppstart er det kun med virkning fra 1. desember 2016 at billettomsætningen har blitt ført i Enturs regnskap, og det er derfor kun omsetning for desember 2016 som fremgår som kommisjonssalg ovenfor i kolonnen for 2016.

Kommisjonssalg nettes mot kost solgte billetter og presenteres netto.

Inntektene til Entur er provisjonsbaserte og beregnes på bakgrunn av salg av billetter.

Informasjon om viktige kunder

Selskapet største kunde er NSB AS, som står for 97,7 % av driftsinntektene.

Tilskudd

I løpet av året har Entur overtatt virksomheten knyttet til Norsk Reiseinformasjon AS og det nasjonale initiativet knyttet til Nasjonal Reiseplanlegger. NRI's virksomhet var basert på forvaltning av data på vegne av Samferdselsdepartementet, og har gjennom årene vært finansiert ved statstilskudd. Entur skal etablere gode systemer for innhenting og tilrettelegging av rutedata, reiseplanlegging samt elektronisk billettering, for å gjøre det enklere og mer attraktivt å reise kollektivt i Norge. Virksomhetsoverdragelsen var således et ledd i overtakelsen av forvaltningsansvaret for Kunngjøringsplikten og gjennomføringen av prosjektet Nasjonal Reiseplanlegger (NRP), slik dette er forankret bl.a. i Nasjonal Transportplan 2010-2019 og Regjeringens «Handlingsplan for kollektivtransport» (2015).

Statlig tilskudd for drift og forvaltning, utbetalt av Statens vegvesen Vegdirektoratet (SVV), ble fom 2. kvartal utbetalt til Entur iht avtale mellom SVV og Entur. Tilskudd for første kvartal ble utbetalt sammen med oppgjør for pro & contra-avregning direkte til NRI.

Fra 01.04.2017 overtok Jernbanedirektoratet ansvar for kollektivtrafikk som inntil da hadde ligget i SVV. Siden prosjektet på dette tidspunktet var i slutfasen, ble det avklart at SVV beholdt eierskapet til prosjektet, og at dette deretter skulle overleveres fullt og helt til Entur, som mottaksorganisasjon for prosjektets produkt. For første kvartal har alle avtaler knyttet til ressurser, lisenser mm tilhørt SVV, og fakturert SVV. Fra andre kvartal ble avtalene overført til Entur, og Entur har deretter fakturert SVV for påløpt kostnad knyttet til utviklingen. For tredje og fjerde kvartal fakturerer Entur JDIR for påløpte kostnader. Det er inngått kvartalsvise avtaler om kostnadsdekning for Entur.

3 Varige driftsmidler

	Maskin og utstyr	Anlegg under utførelse	Sum
Balanse 1. januar 2017			
Akkumulert anskaffelseskost	85 100	13 337	98 437
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-5 439	-	-5 439
Sum	79 661	13 337	92 998

Regnskapsåret 2017

Inngående balanse	79 661	13 337	92 998
Tilgang, se note 16	455	45 344	45 799
Avgang**	-24 265		-24 265
Kostnadsrefusjon *		-45 344	-45 344
Akkumulerte avskrivninger avganger	8 616		8 616
Overføringer til/fra AUU	13 337	-13 337	-
Årets avskrivninger	-31 039		-31 039
Sum	46 765	-	46 765

Balanse 31. desember 2017

Akkumulert anskaffelseskost	74 627	-	74 627
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-27 862	-	-27 862
Sum	46 765	-	46 765

Avskrivningstid benyttet 1 - 6 år

* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 16.

** Entur har i løpet av 2017 fått oppdraget å utvikle en nasjonal reiseplanlegger. TIDR sitt funksjonelle omfang og løsningskonsept er ikke forenlig med oppdraget som Entur har fått. Det er derfor besluttet å ikke basere Enturs kommende kanaler på det som er utviklet i TIDR. Fraregning av disse modulene medfører et tap på kr 15,6 mill.

	2017	2016
Årets avskrivninger varige driftsmidler	31 039	5 439
Årets nedskrivninger varige driftsmidler	-	-
Sum	31 039	5 439

	Maskin og utstyr	Anlegg under utførelse	Sum
Balanse 1. januar 2016			
Akkumulert anskaffelseskost	-	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-
Sum	-	-	-

Regnskapsåret 2016

Inngående balanse			-
Tilgang, se note 16	85 100	19 291	104 391
Avgang			-
Kostnadsrefusjon *		-5 954	-5 954
Akkumulerte avskrivninger avganger			-
Overføringer til/fra AUU			-
Årets avskrivninger	-5 439		-5 439
Sum	79 661	13 337	92 998

Balanse 31. desember 2016

Akkumulert anskaffelseskost	85 100	13 337	98 437
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-5 439	-	-5 439
Sum	79 661	13 337	92 998

Avskrivningstid benyttet 1 - 6 år

* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 16.

4 Kundefordringer og andre fordringer

	2017	2016
Kundefordringer	52 068	13 342
Konserninterne kundefordringer	-	305 176
Avsetning for tap	-720	-175
Kundefordringer netto	51 348	318 343
Forskuddsbetalinger	928	1 020
Andre fordringer	14 394	3 770
Sum kundefordringer og andre fordringer	66 670	323 133

Bokført verdi av kundefordringer, forskuddsbetaling og andre fordringer tilsvarer virkelig verdi.

Forfalte fordringer med fordeling etter forfallstidspunkt:

Pr 31.12 hadde selskapet følgende kundefordringer. Tabellen under viser fordelingen mellom forfalte og ikke forfalte kundefordringer:

	Sum	Ikke forfalt	<30 d	30-60d	60-90d	>90d
2017	52 068	41 172	9 359	258	133	1 146
2016	13 342	12 631	710	1	-	-

5 Finansiell risikostyring

Kapitalforvaltning

Selskapets mål for kapitalforvaltningen er å trygge fortsatt drift ved å sikre avkastning for eierne, og opprettholde en optimal kapitalstruktur, for derved å redusere kapitalkostnadene. Forvaltningen skjer i samsvar med retningslinjer fastsatt av styret, som vedtar prinsipper for risikostyringen og angir retningslinjer for spesifikke risikoområder. Den totale risiko for kapitalforvaltningen skal være lav.

Finansielle risikofaktorer

Selskapet benytter seg av ulike finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko, både for å kunne skaffe kapital til nødvendige investeringer, samt drive den daglige driften. Selskapet benytter ikke finansielle instrumenter for omsetningsformål.

De viktigste finansielle risiki selskapet er utsatt for er knyttet til kredittisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko.

i) Kredittisiko

Selskapet er hovedsakelig eksponert for kredittisiko knyttet til kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. Kredittisikoens reduseres ved at alle motparter som får kreditt hos selskapet skal kredittvurderes og godkjennes.

Det foreligger ingen vesentlig kredittisiko knyttet til én enkelt motpart eller flere motparter som kan oppfattes som en gruppe på grunn av likheter i kredittisiko.

Selskapet har retningslinjer for å påse at salg kun foretas til kunder som tidligere ikke har hatt vesentlige betalingsproblemer og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer.

ii) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Selskapets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvide midler til enhver tid, slik at man kan innfri finansielle forpliktelser ved forfall, også ved ekstraordinære hendelser, uten å risikere uakseptable tap eller selskapets rykte.

iii) Valutarisiko

Selskapet har ingen investeringer i utenlandsk valuta. Selskapet er indirekte eksponert da prisen på selskapets produkter over tid kan bli påvirket av endring i valutakurser. Men per dags dato er det ubetydelig kjøp og salg som foregår i utenlandsk valuta.

6 Finansielle instrumenter etter kategori

Eiendeler 31. desember MNOK	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet			
	Utlån og fordringer		2017	2016
Periode	2017	2016	2017	2016

NOTER 2017

Finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
Kundefordr. og andre fordringer (ekskl. forskuddsbetaling)	65 742	322 112	-	-
Kontanter og bankinnskudd	266 913	18 377	-	-
Sum	332 655	340 489	-	-

Forpliktelser 31. desember MNOK	Andre forpliktelser til amortisert kost		Forpliktelse til virkelig verdi over resultatet	
	2017	2016	2017	2016
Lån (ekskl. finansielle leieavtaler)	-	-	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser	188 152	336 326	-	-
Sum	188 152	336 326	-	-

7 Kontanter og bankinnskudd

	2017	2016
Kontanter og bankinnskudd	266 913	18 377

Herav bundne skattetrekkmidler 4.542 TNOK

8 Aksjekapital og overkurs

	Antall aksjer	Aksjer ordinære	Overkurs	Sum
Aksjer 1. januar 2017	100	10 000	50 000	60 000
Endringer i løpet av året				
Aksjer 31. desember 2017	100	10 000	50 000	60 000

Selskapet har kun én aksjeklasse, hver aksje er pålydende NOK 100.000,-.
Alle aksjene i selskapet har lik stemmerett og lik rett på utbytte.

9 Skatter

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2017	2016
Betalbar skatt	18 964	-
Endring i utsatt skatt	-6 831	-764
Skattekostnad/(-inntekt)	12 133	-764

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:	2017	2016
Årsresultat før skatt	49 217	-3 182
Forventet inntektskatt etter nominell skattesats 24 % (25 %)	11 812	-796
Skatteeffekten av følgende poster:		
Skatteeffekt av permanente forskjeller	2	
Effekt av endring av skattesats	319	32
Skattekostnad	12 133	-764
Effektiv skattesats	24,7 %	24 %

Spesifikasjon av grunnlag for midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

2017	Resultatført	ført mot utvidet resultat	Bokført 31.12.
Fordel (+) / Forpliktelse (-)			
Driftsmidler	4 588	-	4 588
Fordringer	-409	-	-409
Pensjonsforpliktelse	27 441	16 748	44 189
Avsetning for forpliktelser	263	-	263
Underskudd til fremføring	-		
Sum brutto midlertidige forskjeller	31 883	16 748	48 631
Ikke balanseførte midlertidige forskjeller	-	-	-
Netto midlertidige forskjeller	31 883	16 748	48 631
Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 24%	7 652	4 020	11 671
Effekt endr skattesats	-319	-167	-486
Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 23%	7 333	3 852	11 185

2016	Resultatført	ført mot utvidet resultat	Bokført 31.12.
Fordel (+) / Forpliktelse (-)			
Driftsmidler	-20 091	-	-20 091
Fordringer	-167	-	-167
Pensjonsforpliktelse	12 347	9 436	21 783
Avsetning for forpliktelser	565	-	565
Underskudd til fremføring	10 527		10 527
Sum brutto midlertidige forskjeller	3 181	9 436	12 617
Ikke balanseførte midlertidige forskjeller	-	-	-
Netto midlertidige forskjeller	3 181	9 436	12 617
Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 25%	795	2 359	3 154
Effekt endr skattesats	-32	-94	-126
Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 24%	763	2 265	3 028

	2017	2016
Utsatt skattefordel		
Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder	15 649	13 807
Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder	-	-
Sum	15 649	13 807
Utsatt skatt		
Utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 måneder	-4 447	-10 737
Utsatt skatt som reverserer innen 12 måneder	-17	-42
Sum	-4 464	-10 779
Utsatt skatt (-) / utsatt skattefordel i balansen	11 185	3 028

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført da det er sannsynlig at selskapet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

10 Personalkostnader

	2017	2016
Lønn, inkludert arbeidsgiveravgift	117 237	21 043
Pensjonskostnader - ytelsesbaserte pensjonsordninger (note 11)	10 889	8 142
Andre personalkostnader	2 223	4 524
Sum	130 349	33 709

	2017	2016
Gjennomsnittlig antall årsverk	199	184
Gjennomsnittlig antall ansatte	250	251

Beregningen er basert på en vektning av faktiske antall årsverk gjennom året.

Ytelser til ledende ansatte

2017	Styre- honorar	Lønn	Bonus	Natural- ytelser	Samlet godt- gjørelse
Ledende ansatte		1 702 648	232 500	5 761	1 940 909
Johnny Welle, daglig leder					
Styret					
Karin Bing Orgland, styrets leder	311 668				
Leif Harald Jensen, nestleder	165 000				
Sonja Chirico Indrebø, styremedlem	146 667				
Jarl Patrick Eliassen, styremedlem	146 667				
Klaus Ruyter, styremedlem	93 331				
Bente Sandaker, styremedlem	93 331				
Unni Løvhaug, varamedlem	5 000				
Samlet godtgjørelse	961 664	1 702 648	232 500	5 761	2 902 573

Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning som omfatter alle ansatte. Premien til dette er ikke identifisert og dermed ikke inkludert i tallene ovenfor. Administrerende direktør har avtale om maksimalt 1/2 års etterlønn ved fratreden etter styrets ønske.

2016	Sum betalte ytelser	Periodisert pensjonskostnad
Ledende ansatte		
Johnny Welle, daglig leder	276	0

Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning som omfatter alle ansatte. Premien til dette er ikke identifisert og dermed ikke inkludert i tallene ovenfor. Administrerende direktør har avtale om maksimalt 1/2 års etterlønn ved fratreden etter styrets ønske.

Det er ikke utbetalt styrehonorar for 2016.

11 Pensjoner og lignende forpliktelser

Generelt

Selskapet har pensjonsordninger knyttet til alder-, uføre- og etterlattepensjon for ektefelle og barn. Nedenfor følger nærmere beskrivelse av ordningen.

Selskapet har kollektiv pensjonsordning som er organisert i Statens pensjonskasse (SPK). Ordningen tilfredsstiller kravene iht. Lov om offentlig tjenestepensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G, og gir en alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forpliktelsen gjennom denne ordningen dekker 224 aktive. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser som i hovedsak er avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser, og vil også være avhengig av størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Selskapet har gjennom tariffavtale pensjonsforpliktelser i tilknytning til offentlig avtalefestet førtidspensjon (AFP). Forpliktelser gjennom denne ordningen dekker 224 aktive medlemmer.

I tabellene nedenfor er arbeidsgiveravgift med nominelle satser inkludert i årets kostnad og netto pensjonsforpliktelse

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	2017	2016
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	213 020	186 252
Virkelig verdi på pensjonsmidler	-149 832	-139 502
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	63 188	46 750
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	-	-
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	63 188	46 750
Endring i balanseført netto forpliktelse:		
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 01.01	46 750	
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 15.oktober 2016	-	29 000
Årets aktuarielle avvik	14 708	9 435
Årets pensjonsopptjening/økning forpliktelse	11 417	8 142
Netto finansposter pensjon	896	173
Årets innbetaling til ordningene	-10 583	
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 31. desember	63 188	46 750

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Nåverdi av årets pensjonsopptjening	10 889	8 142
Effekt planendringer	-	
Sum årets pensjonsopptjening, resultatført som personalkostnad – se note 10	10 889	8 142
Årets finansposter pensjoner	895	173
Sum pensjonskostnad ytelsesplaner	11 784	8 315
Totale pensjonskostnader	11 784	8 315

Sensitivitetsanalyse ved endring i sentrale forutsetninger

Tabellen nedenfor viser estimat for potensielle effekter ved en endring forutsetninger av vesentlig betydning for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Diskonterings- rente		Årlig lønnsvekst		Økning i G	
	1 %	-1 %	1%	-1%	1 %	-1 %
Økning(+)/reduksjon(-) periodens netto pensjonskostnad angitt i %	-21 %	22 %	18%	-15%	11 %	-8 %
Økning(+)/reduksjon(-) netto pensjonsforpliktelse pr 31.12 angitt i %	-17 %	22 %	11%	-9%	10 %	-8 %

De siste års utvikling i pensjonskostnad og pensjonsforpliktelse viser følgende:

	2017	2016
Resultatregnskap		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	10 889	8 142
Effekt av planendring	-	-
Effekt av AFP-uttak ved nedbemanning	-	-
Resultatført estimatavvik	-	-
Årets pensjonsopptjening, resultatført som personalkostnad	10 889	8 142
Netto rentekostnader pensjon	895	173
Sum pensjonskostnad	11 784	8 315
Balanse		
Beregnet totale pensjonsforpliktelser	213 020	186 252
Pensjonsmidler	-149 832	-139 502
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	63 188	46 750

Følgende parametre er benyttet ved beregningene for ytelsesordninger i Norge

	2017	2016
Diskonteringsrente	2,4 %	2,60 %
Forventet avkastning	2,4 %	2,60 %
Gjennomsnittlig lønnsvekst	2,5%	2,30 %
G-regulering	2,25%	2,50 %
Korridor: % av max (PBO, pensjonsmidler)	10%	10,00 %
Årlig reg. av pensjoner under utbetaling	1,5%	1,75 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgift faktor	14,10 %	14,10 %

Forklaring valgte forutsetninger 31. desember 2017

Diskonteringsrente er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortinnsrett (OMF) og utgjør 2,4 %. Det er vurdert at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer til referanserente iht. IAS 19.

Lønnsregulering for norske ordninger er i hovedsak beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,0 % og inflasjon på 1,5 %. Regulering av pensjoner under utbetaling følger i hovedsak gjennomsnittlig lønnsvekst (tilsvarende G-regulering) fratrukket en fast faktor på 0,75.

For de demografiske faktorer er tariffene K 2013 og IR 73 lagt til grunn for fastsettelse av dødelighet og uførerisiko.

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som pensjonerer seg når han/hun fyller 65 år vil iht K2013 være:

Mann	20 år
Kvinne	23 år

Fra 01.01.18 innføres det endringer i bestemmelsene for regulering av oppsatte rettigheter i statlige fristilte virksomheter. Aktuarielle avvik 2017 skyldes i hovedsak effekten av det økte reguleringsansvaret, som har medført en økning i pensjonsforpliktelsen på 14 635 TNOK pr 31.12.17.

Risikovurdering ytelsesbaserte ordninger

Gjennom ytelsesbasert ordning er selskapet påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet her:

Forventet levetid

Selskapet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Økning i forventet levealder blant medlemsmassen medfører en økt forpliktelse for selskapene.

Avkastningsrisiko

Selskapet blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil medføre økt nettoforpliktelse.

Midlertidig uførevedtak

Selskapets pensjonsforpliktelse vil bli påvirket av forutsetningene som legges til grunn for beregning av forpliktelsen knyttet til midlertidig uføre og lengden på den enkeltes uførevedtak.

Inflasjon- og lønnsvekstrisiko

Selskapets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for selskapet.

12 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

	2017	2016
Leverandørgjeld	152 232	16 038
Konsernintern leverandørgjeld	-	292 681
Skyldig offentlige avgifter	6 933	4 361
Annen kortsiktig gjeld (inkl. avsetning for forpliktelser)	35 920	27 607
Sum	195 085	340 687

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2017: 110 605 TNOK.

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2016: 2.117 TNOK.

Bokført verdi av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld tilsvarer virkelig verdi. Annen kortsiktig gjeld inneholder forskuddsbetalte inntekter, periodiserte personalkostnader og andre periodiserte kostnader.

13 Andre kostnader

	2017	2016
Salgs- og administrasjonskostnader	148 482	19 232
Kostnader lokaler, leie maskiner, rep og vedlikehold	36 087	2 971
Andre driftskostnader	38 252	18 635
Sum	222 821	40 838

Spesifikasjon av revisjonshonorar (eksklusive mva.):	2017	2016
Lovpålagt revisjon	320	80
Skatterådgivning	-	-
Andre tjenester utenfor revisjon	-	-
Sum	320	80

14 Finansielle poster

	2017	2016
Renteinntekter	3 813	138
Netto valutagevinster/tap	1 410	6
Sum	5 223	144
Rentekostnader	-484	-15
Andre finanskostnader	-137	-5
Netto valutagevinster/tap	-765	-4
Sum	-1 386	-24
Netto finansposter pensjon	-895	-173
Urealiserte verdiendringer	-	-
Sum finansielle poster	2 942	-53

15 Leiekostnader

Selskapet har inngått flere forskjellige operasjonelle leieavtaler av maskiner, kontorer og andre fasiliteter. De fleste leieavtalene har en opsjon for forlengelse.

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter.

Leiekostnad bestod av følgende:

	2017	2016
Leie av eiendom	15 601	1 985
Sum	15 601	1 985

Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:

Innen 1 år	14 989
1 til 5 år	2 946
Etter 5 år	-
Sum	17 935

16 Nærstående parter

Entur AS har følgende nærstående parter:

Eier

Som eier av Entur AS er Samferdselsdepartementet nærstående part. I tillegg vil andre virksomheter som er eid av Samferdselsdepartementet være nærstående parter med Entur AS.

Entur ble stiftet 16. juni 2016. NSB sine salgs- og billetteringsfunksjoner ble skilt ut og overført til Entur ved virksomhetsoverdragelse per 14. oktober 2016, sammen med 247 tidligere NSB-ansatte.

Salgs- og billettsystemene som ble overført til Entur fra NSB krever vesentlig utvikling og tilpasning for å kunne håndtere flere operatører. Entur har startet arbeidet med å tilpasse salgs- og billettsystemene til jernbanereformen, og NSB har forpliktet seg å dekke dette arbeidet med 92 MNOK i perioden frem til og med 2018.

Pr 31.12.2016 er det påløpt 5 954 TNOK i kostnader som er refundert av NSB. Pr 31.12.2017 er det påløpt 51 298 TNOK i kostnader som refunderes av NSB.

Styret og ledende ansatte

Personer som inngår i selskapets ledelse eller styret er også nærstående parter med Entur AS.

Nedenfor følger oversikt over transaksjoner, mellomværende og sikkerhetsstillelser med nærstående parter:

Salg av varer og tjenester	2017	2016
Salg av varer og tjenester til selskaper i samme konsern	-	75 034
Salg av varer og tjenester til andre nærstående parter	406 756	1 781
Sum	406 756	76 815

Kjøp av varer og tjenester fra selskaper i samme konsern	-	24 022
Kjøp av varer og tjenester fra andre nærstående parter	51 748	1 692
Sum	51 748	25 714

Mellomværende med nærstående parter som følge av kjøp og salg av varer og tjenester:

Fordringer på	2017	2016
Selskaper i samme konsern	-	305 176
Tilknyttede selskaper	-	2 247
Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet	40 908	1
Sum	40 908	307 424

NOTER 2017

Gjeld til	2017	2016
Selskaper i samme konsern	-	292 681
Tilknyttede selskaper	-	2 115
Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet	110 605	2
Sum	110 605	294 798

Sikkerhetsstillelse

Entur AS har ikke stilt noen garantier.

17 Hendelser etter balansedagen

Etter balansedagen er det ikke fremkommet forhold av vesentlig betydning for å kunne bedømme selskapets resultat og stilling.

Erklæring fra styret og daglig leder ved årsoppgjøret 2017

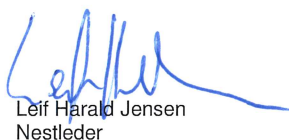
Styret mener etter beste overbevisning at årsregnskapet for selskapet for perioden 1. januar 2017 til 31. desember 2017 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styret mener at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorene selskapet står overfor.

Oslo, 9. februar 2018

Karin Bing Orngland
Styrets leder

Leif Harald Jensen
Nestleder

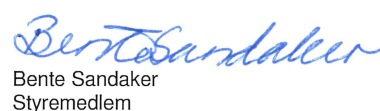
Klaus Ruyter
Styremedlem

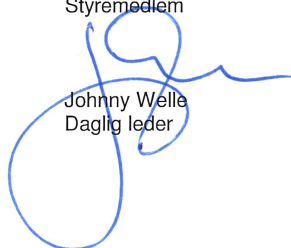
Sonja Chirico Indrebø
Styremedlem

Jarl Patrick Eliassen
Styremedlem

Bente Sandaker
Styremedlem

Johnny Welle
Daglig leder

Styrets beretning

Sammendrag av resultat og utviklingstrekk

2017 er Enturs første fulle driftsår, og året har vært preget av høy aktivitet og endringer. Selskapet har gjennomført viktige etableringsaktiviteter, nådd viktige milepæler i reformarbeidet, tatt imot oppgaver fra Veidirektoratet knyttet til forvaltning av kollektivdata og lansert nasjonal reiseplanlegger.

I 2017 har selskapet hatt fokus på oppstart og fremdrift i arbeidet med å tilpasse salgs- og billetteringssystemene til å kunne håndtere flere operatører. For å sikre kvalitet i de løpende leveranser og nødvendig fremdrift i dette arbeidet har vi måttet redusere ambisjonen knyttet til endringstakt og utvikling i øvrige prosesser.

Entur har oppnådd et resultat på 37.084 TNOK i 2017. Resultatet er sterkere enn budsjettet og forklares i all vesentlighet av utsatte aktiviteter som følge av prioritering av reformtilpasning. Aktivitetene som var planlagt gjennomført i 2017 vil bli gjennomført i 2018.

Resultatet i 2017 gir en avkastning etter skatt på EK på 42,5%, som er betydelig høyere enn selskapets mål på 5%. Den høye avkastningen er en midlertidig effekt, og det forventes at fremtidig avkastning vil være i tråd med gjeldende mål på 5%.

Virksomhetens art og tilholdssted

Entur er et nyopprettet statlig virkemiddelselskap som skal gjøre det enkelt for de reisende å planlegge og kjøpe billett til en kollektivreise på tvers av ulike reiseformer, transportselskaper og fylker. Dette skal Entur gjøre ved å:

- Innhente og gjøre tilgjengelig informasjon om rute, stoppesteder, avvik og sanntidsinformasjon.
- Drifte infrastruktur som muliggjør elektronisk billettering for all kollektivtransport
- Tilby en konkurransenøytral nasjonal reiseplanlegger med mulighet for kjøp av billett
- Tilby kundeservice gjennom kundesenter og stasjonsbetjening på vegne av alle togoperatører i Norge

Entur skal stimulere kollektivoperatører og tredjeparter til samhandling og bruk av felles løsninger som gir samfunnet en mer effektivt ressursbruk. For å kunne lykkes med samfunnsoppdraget utvikler Entur en digital plattform som tar hensyn til behov på tvers av ulike aktører, og til det beste for de kollektivreisende i Norge.

Entur var ved inngangen til 2017 eid av NSB. I april 2017 ble Entur fisjonert ut av NSB-konsernet og eierskapet overført til Reiseplan og Billett AS. Dette ble gjort med virkningstidspunkt 01.01.17. Reiseplan og Billett AS ble avviklet per 20. desember 2017 og eierskapet til Entur AS ble overført til Samferdselsdepartementet som en del av avviklingsoppgjøret. I løpet av året har Entur overtatt virksomheten knyttet til Norsk Reiseinformasjon AS og det nasjonale initiativet knyttet til Nasjonal Reiseplanlegger. Det ble i desember inngått avtale om kjøp av Interoperabilitetstjenester AS¹ med virkning fra 02.01.2018.

Entur har hovedkontor i Schweigaards gate 23 i Oslo og kundesenteret har kontorer i Lillehammer og Trondheim. I tillegg har Entur fem betjente stasjonsutsalg i Stavanger, Bergen, Trondheim, Oslo Lufthavn og Oslo S.

¹ Interoperabilitetstjenester AS er et selskap som forestår innsamling og viderefordeling av transaksjoner og andre elektroniske data fra elektroniske billettsystemer i Norge.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for år 2018 og selskapets langsiktige strategiske prognoser for årene fremover. Selskapet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Framtidsutsikter

Enturs salgs- og billettsystemer for jernbane krever utvikling og tilpasning for å kunne håndtere flere operatører. Entur har startet arbeidet med å tilpasse salgs- og billettsystemene til jernbanereformen, og NSB har i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen forpliktet seg å dekke dette arbeidet med 92 MNOK i perioden frem til og med 2018. Per 31.12.2017 er det påløpt 51 298 TNOK. Arbeidet med salgs- og billetteringsløsningene vil videreføres i 2018 med hovedvekt på tilpasninger for å klargjøre salgs- og billetteringsløsningene for å kunne håndtere nye togoperatører.

Entur inngikk i 2016 avtale med NSB om leveranse av salgs- og billetteringsløsninger frem til og med 2022. Togoperatører som inngår avtale om drift av togstrekninger i Norge vil bli pålagt å inngå avtale med Entur om leveranse av salgs- og billetteringsløsninger.

Personal og arbeidsmiljø

(fjorårets tall i parantes)

Sykefraværet har for Entur vært 10,0 % (11,8%) i gjennomsnitt for 2017. Styret vurderer at dette fortsatt er et for høyt nivå. Sykefraværet er i stor grad knyttet til bemanning på stasjon og kundesenter. Ledelsen har nedsatt en sykefraværsguppe som koordinerer arbeidet med å redusere sykefraværet, og gruppens arbeid ble forsterket gjennom et tettere samarbeid med representanter fra arbeidstakerne i siste halvår.

Det har i løpet av året ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker, som har resultert i store materielle skader eller personskader.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt, og det iverksettes løpende tiltak for forbedringer. Selskapet gjennomfører første medarbeiderundersøkelse i løpet av Q1 2018.

Likestilling

(fjorårets tall i parantes)

Entur har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Selskapet har i sine styringsdokumenter innarbeidet bestemmelser som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Entur har tradisjonelt rekruttert fra miljøer hvor antall kvinner og menn er jevnt representert.

Enturs styre har en kjønns sammensetning med 3 kvinner av 6 styremedlemmer og Enturs ansatte består av 59% (60%) kvinner.

Diskriminering

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Entur arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår

virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Entur har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Entur arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

Ytre miljø

Entur har ikke virksomhet med vesentlig påvirkning på miljøet.

Finansiering

Selskapet har inngått en avtale om kassekreditt på 50 MNOK i 2017, denne er ikke benyttet i 2017.

Finansielle risikofaktorer

Selskapet er ikke eksponert for valuta-, rente- og prisrisiko i vesentlig grad.

Likviditetsrisiko: Likviditeten vurderes som tilfredsstillende. Entur har per 31.12.2017 ukentlige oppgjør mot operatørene og har en betydelig likviditetseffekt knyttet til billettomsætningen. Entur har i løpet av 2017 inngått avtale om kassekreditt som likviditetsreserve. Likviditetsstyringen skal sikre at selskapet har tilgjengelig likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall.

Av vesentlige andre risikoelementer trekkes frem:

- Finansieringsmodell
Selskapets tjenesteavtale og priser er lagt med konkurransegrunnlaget for Trafikkpakke Sør. Prismodell som er lagt til grunn vil gi selskapet nødvendig forutsigbarhet i inntektene.
- Billettomsætning
Selskapets inntekter er sterkt knyttet opp mot billettomsætning, og vil dermed være sårbart for fall i billettomsætning. Provisjonssatsen er degressiv slik at inntektene ikke skal være så sterkt påvirket av endringer i omsetningsvolum.
- Utviklingsarbeidet med salgs- og billettsystemene
Arbeidet med å tilpasse selskapets systemportefølje til jernbanereformen må i stor grad være ferdig til sommeren 2018. Selskapet følger opp utviklingsarbeidet tett, og er per 31.12.2017 i rute med dette arbeidet.
- Pensjonsforpliktelse
Pensjonsforpliktelsen utgjør en stor andel av selskapets balanse og endringer i den vil kunne gi store utslag.

Redegjørelse for årsregnskapet

(fjorårets tall i parentes)

Driftsinntekter for Entur i 2017 var 430 484 TNOK (76 857 TNOK). Driftsinntektene knytter seg i hovedsak til tjenesteavtale mellom NSB og Entur. Årsregnskapet for Entur AS viser et årsresultat på 37 084 TNOK (-2 418 TNOK). Avkastning på bokført egenkapital etter skatt har i 2017 vært 42,5 % (-4,8 %).

Styret foreslår følgende disponering av resultatet for 2017: Tillegges egenkapitalen med 24 188 TNOK (- 9 589 TNOK)

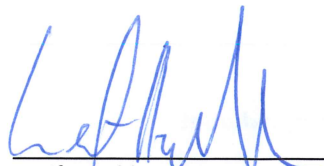
Selskapet retter en stor takk til de ansatte for innsatsen som er gjort.

Oslo, 28. mai 2018

Karin Bing Orgland
Styreleder

Leif Harald Jensen

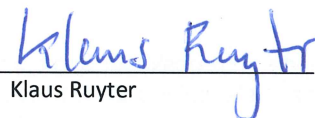

Jarl Eliassen

Sonja Chirico Indrebø

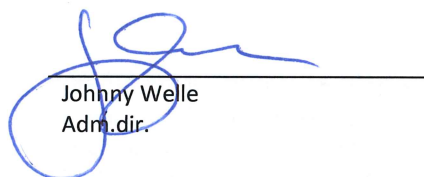

Klaus Ruyter

Bente Sandaker

Johnny Welle
Adm.dir.

Til generalforsamlingen i Entur AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Entur AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

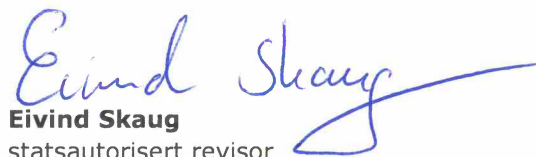
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 9. februar 2018

Deloitte AS

Eivind Skaug
statsautorisert revisor

Lederlønnserklæring Entur AS

2017

ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Denne erklæringen bygger på «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel» (fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 13. februar 2015), og er utarbeidet av styret i henhold til selskapets vedtekter § 5, jf. allmennaksjeloven § 6- 16 a.

Erklæringen behandles på Entur AS' ordinære generalforsamling, og gjelder til styret opphever den eller vedtar en ny erklæring.

Erklæringen har tre hoveddeler. Del I omhandler prinsipper for lederlønnspolitikken i Entur. Del II beskriver håndtering foregående regnskapsåret, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, første, tredje og fjerde ledd, og del III fastsettelse av lederlønn for det kommende regnskapsåret, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, andre ledd. Retningslinjene i Del I gjelder fullt ut når nye avtaler inngås i det kommende regnskapsåret, og skal ellers søkes fulgt så langt som mulig innenfor rammene av de avtaler som er inngått tidligere.

DEL I

Prinsipper

1.1.Ledende ansatte

Erklæringen gjelder for ledende ansatte slik dette begrepet er definert i allmennaksjeloven og regnskapsloven. Dette innebærer at erklæringen gjelder for ledelsen i Entur AS.

1.2 Hovedprinsipper for lederlønnspolitik i Entur AS

Prinsipper for lønn til ledende ansatte i Entur AS fastsettes av styret. Styret gjennomfører årlig en evaluering av administrerende direktørs lønn og betingelser og selskapets lederlønnsprinsipper.

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelsen til de øvrige medlemmer av ledergruppen i henhold til de vedtatte lederlønnsprinsippene.

1.3 Lederlønn i Entur fastsettes ut fra følgende lederlønnsprinsipper:

- Lederlønnen skal være konkurransedyktig, men Entur skal ikke være lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper. For å sikre dette, gjennomføres det årlig lønnsvurdering av sentrale lederstillinger med sammenligning med stillinger i andre selskaper.
- Entur skal tiltrekke seg og beholde dyktige ledere. Den samlede godtgjørelsen til ledende ansatte i Entur skal reflektere ansvaret for styring, resultater og utvikling, samt hensynta virksomhetens størrelse og kompleksitet. Godtgjørelsen må ikke være av en slik art eller et slikt omfang at den kan svekke Enturs omdømme.
- Lederlønnen skal bestå av fast grunnlønn og tilleggssytelser, herunder naturalytelser, eventuell bonus, etterlønn og pensjonsordninger. Fastlønn skal alltid utgjøre hoveddelen av godtgjørelsen.

- Lederlønsordningen skal være transparent, og i tråd med statens prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse, samt statens retningslinjer for lederlønn.
- Lønssystemet skal oppfattes som forståelig og akseptabelt både internt og eksternt.
- Lønssystemet skal være tilstrekkelig fleksibelt til at det kan gjøres justeringer når behovene endres.

1.4 Elementer i lederlønskompensasjonen

Utgangspunktet for lønnsfastsettelsen er det samlede nivået av fastlønn og variable ytelser. Nedenfor omtales de ulike elementene som kan inngå i lederlønskompensasjonen.

a) Fast grunnlønn

Den faste grunnlønnen er hovedelementet i godtgjørelsesordningen til ledende ansatte i Entur. Grunnlønnen skal være konkurransedyktig uten å være lønnsledende. Grunnlønn vurderes normalt en gang i året. Ved ansettelse av ledere benyttes «bestefarsprinsippet» som medfører at lederen som fastsetter lønnen skal konsultere sin egen leder før lønnen fastsettes. Ved ansettelse og fastsettelse av lønn til medlemmer av ledergruppen skal administrerende direktør konsultere styreleder.

b) Naturalytelser

Ledere tildeles naturalytelser som er vanlige for sammenlignbare stillinger, som for eksempel fri telefon, fri bredbåndstilknytning, bilordning og aviser.

c) Resultatlønn

Dersom det etableres bonusavtaler for ledende ansatte skal følgende kriterier bli lagt til grunn:

- Bonuslønn skal være basert på definerbare og målbare kriterier. Flere relevante kriterier skal legges til grunn.
- Det skal være en klar og målbar sammenheng mellom bonuskriteriene og selskapets mål.
- Bonuskriteriene skal baseres på forhold lederen kan påvirke, enten direkte eller gjennom den ledergruppa han/hun er en del av.

Bonusordningen skal være tidsbegrenset, transparent og klart forståelig

d) Pensjon

Alle ansatte er medlemmer i en kollektiv pensjonsordning.

Administrerende direktør har pensjonsalder 67 år med en kollektiv ytelsepensjonsordning. Ordningen gir rettigheter til pensjon inntil 12 G. Ved nyttilsetting av ledere følges statens retningslinjer for lederlønn der pensjonsvilkårene for ledende ansatte er på linje med øvrige ansattes vilkår. Det er ingen tidligere ledende ansatte som opptjener tjenestepensjon etter at de har sluttet i Entur AS.

Entur AS' pensjonsordning er under revurdering og reforhandling. Dette vil også berøre ledelsens pensjoner. Endelig beslutning vil fattes i løpet av 2018 og omtales i lederlønnserklæring for 2018.

e) Sluttvederlag

Ved oppsigelse fra selskapets side har administrerende direktør i sin avtale rett til seks måneders etterlønn, utover lønn og ytelser i oppsigelsestiden på seks måneder. Eventuell annen lønn i etterlønnperioden vil redusere etterlønnen med forholdsmessig beløp beregnet på grunnlag av annen inntekt. Retten til etterlønn ikke gjelder dersom daglig leder har begått forhold som oppfyller de materielle vilkårene for avskjed etter arbeidsmiljølovens bestemmelser. For andre ledende ansatte gjelder alle vilkår tilsvarende som for øverste leder.

DEL II

Gjennomføring av lederlønnsprinsippene i foregående regnskapsår

Lederlønnfastsettelsen for 2017 ble gjennomført i samsvar med ovennevnte retningslinjer. Adm. dir har i sin kontrakt både et fastlønnselement og en resultatavhengig bonus. Administrerende direktør faste grunnlønn ble i 2017 justert til kr 1 650 000 pr år fra og med 1.7.17. Bakgrunnen for justeringen var en vurdering av at hans lønn var vesentlig lavere enn de tilsvarende virksomheter som det var naturlig å sammenlikne med. I tillegg reflekterte lønnsøkningen økt ansvar for overtatt ny virksomhet. Han fikk utbetalt en bonus på 232.500,- kroner for resultater oppnådd i 2016 i tråd med de vedtatte prinsipper i NSB som Entur var en del av i 2016.

Styret vedtok i februar 2018 at resultatlønn for 2017 skulle utgjøre kr. 310 000. Dette reflekterer 75% av maksimal resultatlønn. Kriteriene for resultatlønn til adm. dir i Entur ble fastlagt i 2017 og omfattet implementering av endringsprosjektet Sprang, integrasjon av overtatte virksomheter NRI og Interoperabilitetstjenester AS, finansielle resultater og driftsstabilitet i forhold til kundeavtaler, organisasjonsutvikling og separasjonsaktiviteter fra NSB samt lansering av Nasjonal Reiseplanlegger.

Det ble i 2017 ikke utbetalt etterlønn eller sluttvederlag for ledere som oversteg 12 måneders fastlønn.

DEL III

Lederlønnspolitikken det kommende regnskapsår

Pr. utgangen av 2017 har administrerende direktør en kontraktsfestet bonusordning hvor kriterier for opptjening av bonus fastsettes årlig med utgangspunkt i selskapets økonomiske resultater, og individuelle bonuskriterier. Kriterier for administrerende direktørs opptjening av bonus skal fastsettes av styret hvert år.

Den maksimale rammen for administrerende direktørs bonus er tre måneders fastlønn. Det er igangsatt et prosjekt for vurdering av resultatlønn i forhold til Enturs ledergruppe. Vurderingen av dette vil ligge innenfor rammene av hovedprinsippene for lederlønnspolitik i Entur AS – referert over.

Lederlønnspolitikken skal følge de overordnede retningslinjer vedtatt av styret i det kommende regnskapsåret. Det er pr i dag ikke resultatavhengig bonus for andre medlemmer av ledergruppen. Det vil i løpet av 2018 vurderes om dette er hensiktsmessig i forhold til selskapets målsetning og drift.

I henhold til Allmennaksjelovens § 6-16 a jfr. § 5-6 tredje ledd, skal lederlønnserklæringen behandles på ordinær generalforsamling.

Styret